

ST-PIETERSNIEUWSTRAAT, GENT
TELEFOON: 15740 — (4 lijnen)

Abonnementsprijs:

	Binnenland	Buitenland
1 jaar	104,00 fr.	165,00 fr.
6 maanden	53,00 fr.	83,00 fr.
3 maanden	27,00 fr.	42,00 fr.

VOOR FRANKRIJK EN HET GROOT HERTOOGDOM LUXEMBURG: SPECIALE TARIEVEN
POSTCHECKREKENING — HET LICHT — 56733

VOORUIT

Orgaan der Belgische Werkliedenpartij

De opstand van de fascistische generaals in Spanje kostte reeds het leven aan 32.000 mensen, van wie er 20.000 gesneuveld en 12.000 gefusilleerd zouden zijn. De stoffelijke schade wordt op 5 miljard peseta's geschat.

Dit zijn cijfers, medegedeeld door rechtse politici uit Spanje, die te Buenos Aires zijn aangekomen.

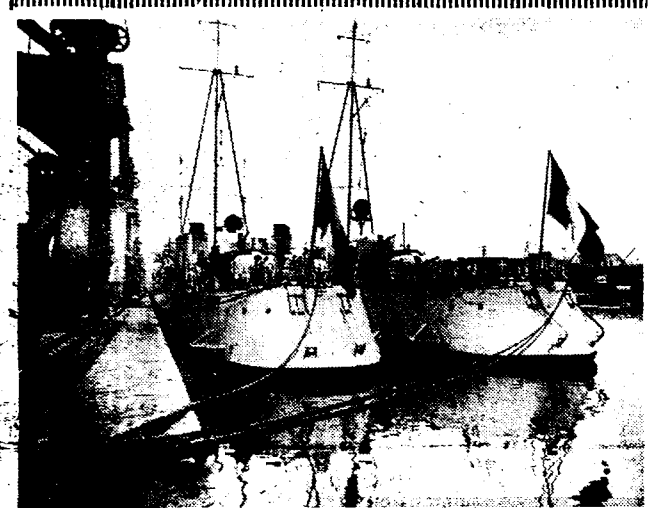
EKONOMISCHE KRONIEK

"OUDE" EN "JONGE" NIJVERHEIDSLANDEN

door ***

Het is niet de eerste maal dat wij, in onze Economische Kroniek, over de "oude" en de "jonge" landen spreken. Wij doen het niettemin thans opnieuw, omdat de evolutie van sommige landen, die b.v. op den drempel van den wereldoorlog nog een uitgesproken landbouwkarakter hadden, met een verbazingwekkende snelheid verlopen. Sederdien zijn de "jonge" landen (men denke b.v. aan Japan) steeds meer tot industrialisatie overgegaan, met het gevolg dat zij tegen de "oude" landen (o.m. tegen de West-Europese) een moorddadige concurrentie voeren of, ten minste, gans of gedeeltelijk als afzetgebied voor de "oude" nijverheidslanden wegvallen. Daaruit rijzen vraagstukken op van een geweldige betekenis, en voor de Europese industrie, b.v. en voor de Europese arbeidersmassas.

Een enkel feit, onder zooveel, is misschien voldoende om het belang van deze problemen te doen uitschijnen. Ziehier dit feit: wij hebben allen steeds den indruk dat de wereld, sedert het uitbreken der economische crisis in Oktober 1929, nog niet haar bedrijvigheid van destijds heeft teruggewonnen. Welnu, die indruk is vals. Indien wij het produktiepeil van de wereldindustrie in het jaar 1913 door 100 vertel-

FRANSCH TORPEDO-JAGERS OP BEZOEK
Zaterdag, 22 Oogst, krijgt de Gentsche haven het bezoek van de Fransche torpedo-jagers «Chacal» en «Léopard», thans in het Willemsoord van Antwerpen gemeerd.

EEN DUITSCHE LUCHTREUS.
Het grootste Duitse luchtvaartuig, een Junker C. 38, is op bezoek in Engeland. We zien hier het reusachtige toestel, dat 750 H.P. ontwikkelt en 34 passagiers vervoeren kan, op het vliegveld van Croydon.

HET ONDERZOEK naar de verantwoordelijkheden van de treinontsporing te Lichtervelde

De machinist aangehouden
Heeft men wel de nodige bewijzen om hem eventueel van snelheidsovertreding te beschuldigen?

KAREL FLORENT
de aangehouden machinist

Het onderzoek in de zaak der treinontsporing te Lichtervelde is in volle gang. Het ongeluk, dat schier onverklaarbaar is, heeft natuurlijk reeds stof gegeven tot heel wat veronderstellingen en discussies. Een ding staat vast: de drie diensten

exploitatie, tractie, banen — houden er natuurlijk aan te bewijzen dat hen geen schuld treft. Maar waar moet dan de oorzaak der ramp wel gezocht worden? We melden reeds ons kort interview met den machinist Karel Florent, die als een uitstekend treinvoerder staat aangeschreven. Hij hield tegenover ons staande dat hij niet te snel reed in de bocht en dat zijn snelheidsmeter het zou aanwijzen. De treinwachters zegden ons nagevoel hetzelfde: er werd gereden met de normale vreesse. Natuurlijk wil de dienst der sporen zich niet in het gedrang laten brengen en beweert van zijn kant dat de rails in orde waren. In afwachting gelaste het parket dat de machinist zich ter beschikking moest houden te Lichtervelde. Het technisch onderzoek werd voortgezet met het verrassend slot dat Karel Florent gisterenavond te 11 uur werd aangehouden en naar Brugge overgebracht. Het is niet uitgesloten dat men hem van snelheidsovertreding beschuldigen zal. De aanhouding wordt echter op zeer voordeeltelijke wijze onthaald. (Zie vervolg blz. 2)

Nog de munitie voor Spanje

Houdt "Lodewijk" in de gaten!

KOMT HET SCHIP NAAR GENT!

Onze lezers kennen de historie van de verloren gelopenen wagens te Antwerpen. 't Waren eerst de bolsjewisten die er de revolutie gingen mede ontketenen en daarna kwam 't zaakje uit; 't waren de Spaansche rebellen die 't hoopje zouden ontvangen.

Maar daarmee was de heele combinatie in duigen gevallen. Dan dook het stoomschip "Lodewijk" op om de lading op te nemen maar de Antwerpsche dokkers trokken een streep door de rekening.

Wij gelooven echter dat de munitie-zwendelaars ten moede nog niet opgegeven hebben.

"Lodewijk" heeft sindsdien al verschillende heel geheimzinnige daden gesteld.

Van Antwerpen trok het schip naar Terneuzen, de toevlucht der onderkruipers. Daar werd de reddingsbooten afgezet zoo juist om ons wijs te maken zij nu maar grust, wijs te wijzen u dat er geen gevaar meer is de boot in de lucht te zien vliegen, want wij zien niet eens de noodzakelijkheid tot redding meer in.

"Lodewijk" is daarna, zonder dat iemand het had verwacht onder groot geheimzinnig en zonder regelmatige papieren gaan aanleggen te Zelzate tusschen de fabrieken Kuhlman en Fours & Cokes. De directies der fabrieken hadden dien dwalende gast ook niet eens verwacht.

De vrienden van Zelzate hielden den kerel dan ook goed in de gaten, men weet soms niet of daar ook geen wagens verloren zouden loopen.

Naar wij later vernemen is dan daar een Terneuzsche scheepsbevrachter de boot belast om in de werkhutten Kuhlman, veertien honderd ton gebrande pyriet in te nemen, één vracht met bestemming voor Zweden.

Wij gelooven dat het zoo zal zijn, voor wat de lading betreft, maar daar schuilt nu een ander mysterie.

Met de 1400 ton heeft "Lodewijk" nog geen volledige vracht; er kunnen nog een paar honderd ton bij... en die liggen voorzerker nog in de wagens.

"Lodewijk" heeft in 't ruim daarvoor een speciaal plekje voorbehouden. De boot, die anders een groot ruim heeft werd niet ver de kop, netjes afgeslagen zoodat daar een vrij plekje overblijft.

De groote vraag is nu, waarvoor moet dat dienen? "Lodewijk" heeft nog een ander geheim. Er is proviand aan boord, even en drinken, om 't heele personeel, een drie en twintig man, gedurende minstens zes maanden hun buikje vol te geven en zoo lang loof: hij toch naar Zweden niet!

Wat de sterke dranken en likeuren betreft, moeten de mannen niet vreezen, zij kunnen er zich een heel jaar lang allemaal zat aan zuipen.

En nog iets anders, er wordt bij 't laden van den last geen controle uitgevoerd door de douanen. Waarom niet?

Is men in het ministerie van Financiën van die geheimen op de hoogte? Mag dat wel? Men verklaart ons nu dat "Lodewijk" van uit Zelzate naar Gent zal doorevaren om het «reservetank» op te vullen en dat er dan wel mogelijkheid bestaat om bij reis naar Zweden nog 't stuur om te slaan...

Wij zijn in al de geheimen van de scheepvaart niet ingewijd en daarom wijzen wij er op.

Houdt "Lodewijk" in de gaten!

HITLER EN MUSSOLINI BERAADSLAGEN OVER DEN TOESTAND IN SPANJE

De gruweldaden, ten laste gelegd van de regeerings-troepen, maken deel uit van een georganiseerde fascistische lasterkampagne

De Marokkanen, in dienst van de rebellen, plunderen de kerken!

DE BALANS NA EEN MAAND OORLOG

ER WORDT OP ZES FRONTEN GEVOCHTEN

Op het oogenblik zijn er zes gevechts-zones.

Van het Zuiden af te beginnen heeft men in Andalusië een aantal Moorsche afdeelingen, die een aanval op Malaga, de haven die tot dusverre voor het volkomen van de buitenwereld afgesloten Volksfront zoo goed verdedigd is, voorbereiden. Verder in het Noorden heeft de regeering troepen gezonden tegen Granada en Cordoba, welke steden in een hopeloozen toestand schijnen te verkeeren. Het tweede gevechts-terrein is Badajoz.

Het derde ligt om Madrid. De vierde gevechtszone is bij de Balearen en de vijfde ligt rondom Saragossa en Huesca in Aragón.

Ten slotte vechten verder naar het Westen de Basken, ondanks hun katholiecisme en hun conservatisme met hartstocht voor het Volksfront, tegen het volledige leger van generaal Mola.

DE SLAG BIJ MEDELLIN

Het blad «Politica» meldt, dat de nederlaag, die den rebellen te Medellin is toegebracht, het meest op den voorgrond tredende feit is sedert het begin van den strijd. Het blad geeft verder de volgende bijzonderheden: Men wist reeds verscheidene dagen, dat een kolonne, samengesteld uit elementen van de tercios en regulares naar het Noorden op weg was dwars door Extremadura.

Twee groote bombardementstoestellen der regeering, geladen met bommen verrasten de kolonne, toen zij uit Medellin vertrok, begeleid door 300 wagens. Het bombardement begon, verscheidene vrachtwagens vloegen in stukken, de paniek was onbeschrijfelijk. Toen de vliegtuigen hun voorraad bommen hadden uitgeput, verschenen nieuwe regeeringsvliegtuigen, terwijl de eersten terugkeerden naar hun bases.

NAAR HET FRONT

De «Sura», een schoener van de Spaansche regeering, is van Gibraltar naar Malaga vertrokken met 100 Spanjaarden aan boord, die naar Britsch gebied zijn gevlucht, nadat de opstandelingen La Linea hadden genomen. Men veronderstelt dat de «Sura», morgen een nieuwe groep vluchtelingen aan boord zal nemen, die naar het front zullen vertrekken.

AANHOUDINGEN

Te Madrid is Rafael Martinez Manrique aangehouden, die bij de onderdrukking van den arbeidersopstand in Oktober 1934 een rol gespeeld heeft. De sekretaris van de katholieke aktie en administrateur der Jezuitenschool is aangehouden, evenals een priester, die werklozen wief voor het piegen van aanslagen op personen, die om hun republikeinse gevoelens bekend stonden.

DE UITWIJZING VAN DEN SPAANSCHEN MILITAIRES ATTACHE TE PARIJS

De Fransche ministerie van binnenlandse zaken bevestigt, dat bevel is gegeven tot uitwijzing van majoor Barroso, den Spaanschen militairen attaché te Parijs. Hieraan wordt toegevoegd, dat het besluit hertoe reeds 30 Juli genomen was, doch niet eerder kon worden uitgevoerd dan Maandag, toen Barroso uit Spanje naar zijn woning te Parijs terugkeerde.

(Zie verder blz. 5)

Stelling van de arbeiders-milities in een voorgeborchte van de stad Sigüenza, waarvan het binnengedeelte nog door de rebellen is bezet.

HET STROOPERS-DRAMA TE BERLARE

HET SLACHTOFFER OVERLEDEN

De 53-jarige Carolus-Lodewijk Van der Snickt die enkele dagen geleden het slachtoffer werd van een stroopers-drama te Berlare is in den nacht van Dinsdag op Woensdag te 11.30 uur in het stedelijk gasthuis te Aalst overleden. Het parket van Dendermonde werd verwittigd en zal moeten beslissen over de toelating tot begrafenis.

Auto tegen lantaarnpaal te pletter gelopen

EEN DOODE EN EEN ZWAAR GEWONDE

Gistermorgen deed zich op den groeten steenweg naar Pulle-grens, ter hoogte van den weg naar Kalmthout, een zwaar ongeluk voor. Een auto, bestuurd door Jacob Rhoem, uit Nederland, kwam uit de richting van Antwerpen gebeld. Door een verkeerde beweging raakte de wagen een boom waarna hij tegen een lantaarnpaal terecht kwam. Hierbij werd de linkerzijde van den wagen afgerukt.

Ooggetuigen snelden de insittenden, Jacob en zijn broeder Jozef Rhoem, ter hulp. Deze werden tusschen het verwrongen ijzer vreesselijk gewond aangehouden. Onmiddellijk werden geneesheeren ontboden en werd de rijkswacht gewaarschuwd.

Jozef Rhoem was op slag gedood terwijl zijn broeder zwaar gekwetst bleek. Deze werd onmiddellijk naar het plaatselijk gasthuis overgebracht, waar vastgesteld werd, dat hij buiten verwondingen een schedelbreuk had opgelopen. Een onderzoek is ingesteld.

Kapitein Bayo (in het donker gekleed) aan boord van een sloep, die hem naar het hospitaalschip brengt, dat deel uitmaakt van de expeditie, waarmee hij de regeeringstroepen naar het eiland Mallorca brengt, ten einde de rebellen, die zich daar nog ophouden, van dit gebied te verdrijven.

DE LIJDENSGESCHIEDENIS VAN EEN TAALWET

Kantteekeningen bij een ministerieelen omzendbrief

Daar zijn landen waar men de door de volksvertegenwoordiging uitgevaardigde wetten stuip toepast. Daar zijn er andere, waar men ze misschien niet toepast, maar waar de partikuliere of groepsbelangen den wil van den welgevoerd schaakmat kunnen zetten. Er is wellicht maar één land waar het kan gebeuren, dat een minister zich moet verantwoorden, wanneer hij de wet niet ontdunkt of oogluikend laat ontdulken, maar ze toepast!

Daar is, zoo wij ons niet vergissen in het jaar 1926 gebeurd, toen Camiel Huysmans minister van Kunsten en Wetenschappen was. Hij werd toen geïnterpelleerd omdat hij de wet van 1914 wou doen toepassen. Die wet bepaalde dat het kind dat lagr onderwijs geniet, in zijn moedertaal moest onderwezen worden.

Een vanzelfsprekende elsch! Moeder-taal, onderwijstaal! Nu was het een klaarblijkelijk feit, dat de redelijke wetsbepaling in talrijke gemeenten van de Brusselsche agglomeratie niet werd toegepast en dat ook in talrijke vrije scholen in het Vlaamsche land dezelfde wetsbepaling een dode letter bleef. Welnu, Huysmans, die toen hij minister werd, verklaard had, dat hij de flamingant, niet meer zou doen dan de wet doen naleven. — Hij wist wel wat hij zei — loog aan het werk. Hij wou de misbruiken beteugelen. Hij wou in Brussel de Vlaamsche klassen, die er volgens de wet moesten zijn, maar die er niet waren, doen verrijzen.

Men heeft het hem doen voelen dat men in sommige Belgische kringen wel taalwetten op het papier gedooft, maar niet in de praktijk. Huysmans kon de misbruiken indijken, den weg effenen tot hun uitroeiing, maar hij kon ze niet geheel overwinnen.

Er kwam een nieuwe wet, die van 15 Juli 1932. Ze behield natuurlijk het beginsel van moedertaal-onderwijstaal, ook voor de Brusselsche agglomeratie. Zij werd wat verbeterd om het moeilijker te maken ze te ontdulken, maar de toepassing van die bepaling betreft.

En toch, in 1935 is de toestand in het lager onderwijs te Brussel en omliggende weinig of niet verbeterd. De wet wordt nog overtreden. Er zijn voor duizenden Vlaamsche kinderen nog geen Vlaamsche klassen! Een schandaal, waaraan vooral de megaliberale en conservatieve gemeentebesturen schuld aan hebben.

Wij hebben nu een Vlaamsch liberaal minister van Openbaar Onderwijs. Een man die een Vlaamsch blad bestuurd heeft, waarin hij het euvel van de sabotage der onderwijswet in het Brusselsche vaak heeft aangeklaagd. Indien hij er niet in slaagt, de missie van te verhelpen, dan zal hij er voortaan mede de verantwoordelijkheid voor te dragen hebben.

Hij heeft verklaard dat hij de wet zal doen naleven. Goed.

Hij heeft een omzendbrief gestuurd aan de gemeentebesturen en aan de besturen der aangenomen en aan te nemen scholen van de Brusselsche omgeving, waarin hij ze aanmaant de onderwijswet loyaal na te leven. Nog goed!

Hij herinnert er aan dat de wet in de Brusselsche agglomeratie Vlaamsche klassen, die er in re, is niet toegestaan, dat de wet in sommige gemeenten nog niet is toegepast, dat in deze laatste gemeenten de wet geen gezonde toepassing kan brengen en dat «deze toesand dient verbeterd». Dit nu lijkt ons minder goed.

Indien de minister hier het «suaviter in modo, fortiter in re» dat is met zachte woorden spreken maar met ijeren hand handelen, wilde toepassen, dan zouden wij dat wel voortreffelijk kunnen vinden. Wij vreezen echter een beetje dat de godachtige, en mischiefs wat weke bewindsman, diez m'n om zijn gezagzaamheid in zekere kringen naar onzen zin wat te veel heeft geprezen, nog de illusie koestert de volstrekte franklijks en Vlaamsche volksvrienden die er in zijn partij vooral zitten, met zoete woorden te kunnen overtuigen.

Aan die heeren moet inderdaad niet meer worden bewezen, dat zij de wet verkachten; zij weten het!

Wij hebben den indruk dat krachtiger taal dan die minister in zijn omzendbrief gebruikte hier gepast ware geweest en ons misschien heilzame en spoedige verandering in een onduidelbaren toestand had kunnen doen voortspelen.

Maar wij willen hopen dat de ijzeren hand toch nog uit den sluweelen handschoen zal te voren komen. Het wordt echter hoog tijd want over een maand begint weer een nieuw schooljaar.

De kwestie der niet-inmenging in Spanje

De verklaring van de Duitse regering ten opzichte van de neutraliteit EEN NIEUWE UITVLUCHT

Het interessante aan de verklaring der Duitse regering, — aldus de Berlijnsche korrespondent van de N. R. O. —, is, dat de Duitse regering zich nu niet meer tot principiële uitspraken beperkt, maar zich bereid verklaart, inderdaad een verbod te geven, indien dat noodzakelijk is, om de uitvoer van oorlogsmateriaal uit te vaardigen. Evenwel wordt dan dit verbod weer afhankelijk gesteld van twee voorwaarden, waarvan de eerste de kwestie van weinig belang betreft, in zover de regering van het in Madrid vastgehouden Duitse Junker-vliegtuig zeer spoedig kan worden verwacht, maar waarvan de tweede, die men daar vrij droegweg op laat volgen, als gold het slechts een betrekkelijk onbetekenend amendement van 700 grote betekenissen, is dat het „ja“ hetwelk het eerste gedeelte van de nota schijnt in te houden, eigenlijk in een „neen“ verkeert. Immers, zonder aan den zin iets te veranderen zou men de verklaring ook de volgende formulering kunnen geven: „De Duitse regering wenst in het voorstel, om tezamen met Frankrijk, Engeland, Rusland, Portugal en Italië, een uitverbod van oorlogsmateriaal uit te vaardigen, niet te treden, omdat zij daartoe allen bereid is, indien zich daarbij bovendien nog alle mogendheden aansluiten, die oorlogsindustrieën van noemenswaardigen omvang hebben.“

Dat zijn: Tsjechoslowakije (Skoda), België, Roemenië en Zweden en misschien nog wel andere staten. Zij worden niet genoemd en de aanduiding „van noemenswaardigen omvang“ zal het om te beginnen noodig maken er eerst over te onderhandelen wie nu eigenlijk een oorlogsindustrie van noemenswaardigen omvang hebben. Daarna zou weer met al die staten moeten worden onderhandeld en wie wet of die niet met weer nieuwe voorwaarden zouden aankomen en dat terwijl de stand van de onderhandelingen met het beperkte aantal mogendheden, hetwelk tot dusver in aanmerking kwam, zoodanig is, dat het hele plan nog voor het Duitse antwoord afkijkt, reeds tot een farce was geworden. Aangezien dit reeds voor den tijd het geval was, is het niet de Duitse nota, welke het plan praktisch onuitvoerbaar maakt. Het bevestigt slechts deze onuitvoerbaarheid.

Reeds voordien was het plan tot een aansluiting geworden en daarom zal het Duitse antwoord, hetwelk op zichzelf handig is geformuleerd en het streven verdraagt, om enerzijds van het verrij van niet duidelijk te willen antwoorden, te ontgaan, anderzijds echter ook om Italië niet te contrariereren in het streven om de zaak zoolang uit te stellen tot deze geen betekenis meer heeft, wel geen teleurstelling althans geen nieuwe teleurstelling teweeg brengen. Immers redelijke verwachtingen, die nog teleurgesteld konden worden, bestonden toch nauwelijks meer.

LONDEN IS ECHTER TEVEEDEN OVER HET ANTWOORD!

Het Duitse antwoord is te Londen met voldoende ontvangst, aldus meldt Reuters uit Londen. De reserves acht men van weinig belang. Men heeft verder bij den Spaanschen gezant te Londen de pogingen van Frankrijk in het werk gesteld, gesteund, om de moeilijkheden ontstaan door de konfiscatie van het Duitse vliegtuig, op te lossen.

NOG ALTIJD GEEN ANTWOORD VAN ITALIE

In Britische diplomatieke kringen wijst men erop dat de Romeinse regering nog geen antwoord heeft gegeven op het verzoek door den Britschen zaakgelastigde aan graaf Ciano gedaan, om Frankrijk in zijn verzet tegen het aansluitingsverdrag te steunen. Aangezien Mussolini nog steeds niet naar Rome is teruggekeerd, heeft de Italiaansche minister van buitenlandse zaken slechts enkele algemeene richtsnoeren kunnen geven. Die niet anders zijn dan een handhaving van de reeds aan den dag geleide voorbehouden.

In Italiaansche regeringskringen is men zeer voldaan over het Duitse antwoord op het Franse voorstel. Men ziet hierin dezelfde reserves aan den dag gelegd als in het Italiaansche antwoord, n.l. dat de niet-inmenging eveneens betrekking moet hebben op industrieën in handen van particulieren en op de particulieren zelf.

HET LEVEN TE BARCELONA

Arbeiders waken over de orde

Van een bijzonder medewerker uit Barcelona ontvangen we volgende schets van het leven in de Katalaansche hoofdstad:

In de laatste dagen was er zoo een beweging in de straten en op de boulevards, vooral op den beruchten „Rambla“, dat men bij het zien van de vroolijk gestemde lui een oogenblik kon vergeten, dat er in Spanje een burgeroorlog gaande is, en dat op het oogenblik op vele fronten gestreden wordt: op leven en dood. Voor de eerste maal sedert den 18n Juli hebben de bioscopen hun deuren geopend voor de namiddagvoorstelling. Al de bioscopen hebben zich verenigd tot een kollektieve gemeenschap, en de ontvangsten van al de cinema's zijn, van de goedkope uit de voorstad af tot aan de elegante zalen van de laan Pasco de Gracia, in een gemeenschapsgedachte geïntegreerd. Het Sindicato Unico de Espectáculos Públicos (Syndicaat van de Publieke Schouwspelen) van de C. N. T. koördineert deze gemeenschappelijke kas. In de handels- en industrie-kringen heeft de omwenteling, die door de tegenrevolutie van „das militair“ werd veroorzaakt, kan men heden reeds reusachtige veranderingen vaststellen.

De verkeers-vennootschappen van Barcelona (Tramwegen, autobus, en ondergrondsbahn) zijn, doordat al de bevoegden gevlucht waren, door de arbeiders veranderd in kollektieve ondernemingen.

Ook de meeste ingenieurs en technici arbeiden verder in hun beroep.

Op talrijke ondernemingen, die door haar eigenaars werden in den steek gelaten, werd de hand geleid. Toch worden de bezittingen der buitenlandse streng gevrijwaard.

En talrijke ondernemingen, die oorlogsmateriaal herstellen, werden door de commissie van oorlogsnijverheid in overeenstemming met den arbeidersraad, die in de fabrieken van Katalonië en van Spanje respectievelijk de controle van de bedrijven na den 18n Juli overgenomen hebben, in beslag genomen.

Tot deze bezette ondernemingen behoorde, o. m. de groote automobiefabriek van de Hispano-Suiza, de chemische reuzenruist „Sociedad Electro-Química de Flix“, de voornaamste fabriek voor ontloffingsstoffen, „Fabricación Nacional de Colorantes y Explosivos“, de „Unión Española de Explosivos“, de fabriek voor spoorwagmateriaal, de „Material para Petrolcariles y Construcciones S. A.“, de metaalfabriek „Metales y Platería Ribera S. A.“, „Riviera S. A.“, „Productos Pirelos S. A.“, enz.

De Katalaansche Conserjero voor handel van de Katalaansche Generalidad (regering) zal op voorstel van de commissie voor oorlogsnijverheid, een eenkomst met den bedrijfsraad eens afgevaardigde benoemen voor iedere onderneming. De nog niet gekonfiscieerde fabrieken, die door de eigenaars of de fabriekdirecteuren werden verlaten, zullen indien op 15 Augustus de bedrijfsdirecteuren niet zijn teruggekeerd, eveneens worden verbeurd verklaard.

Op de fabrieken, wier eigenaars aan den opstand van 18 Juli hebben deelgenomen, is reeds heden de hand gelegd.

Het uitzicht van de straten van Barcelona is van karakter veranderd. De tramwegen, autobussen en autos draag nu alle kenmerken van de arbeidersorganisaties C. N. T. (Confederación Nacional de Trabajo, Konfederatie der Anarcho-syndicalisten), der F. A. I. (Federación Anarquista Berika, t.z. Spaansche anarchisten-federatie), en van de „G. T. (Unión General de Trabajadores). Algemeene arbeidersvereniging der socialistischen). De autos die rijden zijn allemaal in beslag genomen privaatautos.

Alleen de gezinsheeren mogen hun persoonlijke auto bezigen.

Ook de vreemdeelingen krijgen daartoe de toestemming. Men ziet op de vreemdeelingenauto's reusachtige vandaals van al de landen op den motor uitspreiden. Het is in Barcelona zeer opvallend, dat de bestuurder van de Banco Aleman Transatlantico (de Duitse overzeesche bank) de oude vlag van het Rijk, zwart-wit-rood zonder hakenkruisvlag, en dat de bestuurder van het konsulaat een wagen gebruiken met de Oostenrijksche vlag. Er is geen Duitscher die het waagt de hakenkruisvlag aan zijn auto te vertoonen.

Terwijl al de konsultaten en ook de buitenlandse reusachtige vlaggen aan hun warenhuizen en woningen in de respectieve nationale vlagkruisen hebben gehangen, zijn de konsultaten van Duitsland en Italië zonder de minste vlag versierd. Al de opbare gebouwen maar ook vele private en handels-huizen hebben de Katalaansche vlag (geel met rood-rode dwarsstrepen) of de Spaansche vlag gehangen. Aan de talrijke hotels en vroegere club van de aristocratische kringen uit Barcelona hangen nu de roode vandaals van de kommunisten of de rood-zwarte vandaals van de anarchisten.

Bijna al de hotels werden door de

In het Hotel Colon op de Katalonjeplaats, te Barcelona, waar destijds de rebellen zich verschanst hadden en dat daarop door de arbeiders-militie werd bestormd en ingenomen, is thans de geünificeerde socialistische partij gevestigd. Ook bevindt er zich een uitgebreide verpleegdienst in deze lokalen, waar bovendien nog tweemaal per dag aan ongeveer 1000 families van arbeiders-militieleden levensmiddelen worden afgegeven. (Foto van een onzer medewerkers ter plaats).

Een nieuwe kolom van 1000 arbeidersvrijwilligers verlaat Barcelona in opmarsch naar Sagrassosa. Zoals men ziet, neemt de kolom ook het vee mee voor de voeding der manschappen. (Van onzen medewerker ter plaatse).

werklidenpartijen en syndikaten bezet, ten voordele van hun leden.

In het hotel „Colons“, tegenover de Telefooncentrale aan de Plaza Catalunya, waar in den nacht van 19 Juli de militairen waren komen kamperen, is nu de Centrale gevestigd van de Partit Socialista Unificat de Catalunya (Verenigde Soc. Partij van Katalonië), die bij de Internationale, t. t. z. de Kommunistische Partij van Katalonië, is aangesloten.

Ook de bijzonderste heerenclub in Barcelona, de Club Encusset is nu verformd tot lokaal van de kommunisten. In prachtige ledereen zetels, waarin zich vroeger de bankiers, fabrikanten en generalen (Trabajadores) zitting namen, zitten nu, alhoewel men niet dat ze er niet aan gewend zijn, en daartoe niet gevormd, de jonge vrijwilligers van de anti-fascistische militie. Overal zijn de vrijwilligers baas over de milities, die plotseling uit niets werden gevormd, om de vrijheid en de Spaansche republiek tegen de opstandige militairen te verdedigen, en die het uitzicht geven aan de straten. Ook voor het hotel „Ritz“, waarin alleen het fijnste van de samenleving de gewoonte heeft te verkeeren, houden enkele militie-soldaten de wacht.

Ze dragen blauwe drill-uniformen gelijk gewoonlijk de motorcyclisten dragen. Op het hoofd hebben ze, als ze van het leger komen, hun oude soldatenmuts, zonder klep, en met roode slijp genaaid; zijn het anarchisten, dan dragen ze een dergelijke muts zonder klep, maar in anarchistische kleuren, rood-waart (half schuin). Terwijl, gedurende de eerste dagen van de revolutie alleen de karabijn op den schouder het teken was van de vrijwilligers-militie, en velen alleen een open hemd of een band en oude arbeidersbroeken aanhadden — de kogels gewikkeld in zakkenwaden die men gewoonlijk naar den schouder droeg, — is er nu een bont maar eenvormig uniform voor de militie-soldaten: Militaire kleeding vermenigvuldigd met burgerpak.

Bijna allen hebben de kogelzak van de vroegere soldaten gekregen.

DETRE EN ZIJN ECHTGENOOTE. Een kiekje in de intimiteit van den Franschen vlieger Detré, die, zoodaals we gisteren meldden, het hoogterekord heeft geklopt door tot op 16.836 meter te stijgen.

EKONOMISCHE KRONIEK

„Oude“ en „jonge“ nijverheidslanden

(Zie begin blz. 1)

Tijdens de volgende jaren, d. i. tot rond het toptpunt van de bedrijvigheid in 1929, vermoet de „Oude“ en „Jonge“ landen een deel van dezen achterstand in te halen, zonder evenwel den bliksemsnelen loop naar industrialisatie van sommige „jonge“ landen te kunnen kortwieken.

Toen kwam de crisis, die van de Europeesche nijverheid zware offers vergde terwijl de „jonge“ landen gezinszinnig hun productieve wijzigingen. Zij gingen steeds verder op de baan die hun een industrie zoudt opbouwen en, ten einde de konkurantie der sterker-georganiseerde volkeren uit te schakelen en te ontzenuwen, deden zij daarbij beroep op alle mogelijke maatregelen van handelspolitiek. De kollektieven klonnen de lucht in, de kontingentering nam een ongemeene uitbreiding, het financieel protektionisme sprong bij, de autarkie ontwikkelde zich met den dag — en zie naar Rusland, b.v. — de vijfjaren-plannen deden de rest.

Onderstaende tabel is als een samenvattende fotografie van deze evolutie. Zij geeft de rangschikking aan in de welke enkele groote landen, ten opzichte hunner nijverheidsproducten, elkander in 1928 en in 1932 opvolgden:

1928	1932
1. Ver. Staten v. N. Amerika.	1. Ver. Staten v. N. Amerika.
2. Zwitserland.	2. Rusland.
3. Gr. Britannië.	3. Gr. Britannië.
4. Frankrijk.	4. Duitschland.
5. Rusland.	5. Frankrijk.

Poging om van New York naar Engeland heen en terug te vliegen in 24 uren

De vlieger Harry Richman is te 22.20 uur van Los Angeles vertrokken naar New-York. Oorspronkelijk lag het de bedoeling een nieuw rekord te vestigen voor het afstand Los Angeles-New-York, maar in den loop van den nacht is Richman te Albuquerque, in Nieuw Mexico, gedaald. Hij verklaarde dat hij zijn motoren niet wilde vermoelen, daar het eveneens in zijn belang ligt de vlucht over den Oceaan te maken. Hij wil namelijk van New-York naar Engeland en terug vliegen in minder dan 24 vliegreuren. Richman beschikt over een ultramodern en snel vliegtuig.

Polen	53	Oostenrijk	61
België	56	Frankrijk	62
Ver. Staten ..	58	Italië	68
Kanada	58	Duitschland ..	73
Techo-Slow ..	59	Gr. Britannië ..	78

En nu?

Het is onloochenbaar, dat de „jonge“ landen meer en meer voorsprong op de „oude“ nemen, en dus voor deze laatste een stijgend gevaar verpersoonlijken. Wat daartoe besluiten? Met Wagenfuhr denken wij dat de toestand ver van rooskleurig is, maar dat hij nochtans ook niet totaal pessimistisch moet beoordeeld worden. Buitensporische hoop op een stevig offensief van wege de „oude“ landen mogen wij stellig ook niet koesteren.

De twee lichtbakken, die de traditionele nijverheidslanden op dezen weg leiden kunnen, blijken te zijn: 1) de handhaving van de kwaliteit hunner goederen. Want in de „jonge“ landen laten de meeste fabrieken roe erg veel in dit opzicht, te wenschen over, en zulks zal wel nog wat jaren duren. 2) het feit dat de produktie per inwoner bij vele volkeren nog zeer gering is in vergelijking tot wat door de „oude“ industrielanden bereikt werd. Onderstaende gegevens illustreren de toestand in de landen die wij hier behandelen, in Belg. fr. uitgedrukt, de produktie per hoofd in 1934:

Ver. Staten v. N. Amerika	21.800
Groot Britannië	19.400
Duitschland	13.700
Frankrijk	11.900
Rusland	6.200
Japan	2.800
Romenië	1.600

Sindsdien

Daarmede is echter deze dynamiek niet afgelopen. Sedert 1932 zijn er „nieuw“, in de klassifikatie, wijzigingen aan te stippen, en deze wijzigingen komen geheel en al het aktief der „jonge“ landen versterken.

Gedurende de kritische jaren, die wij sinds 1929-30 beleefden, groeide de nijverheidsproduktie voortdurend aan in Denemarken, Finland, Griekenland, Noorwegen, Roemenië, Rusland, Zweden, Japan en Chili, terwijl de produktiecapaciteit van tal van „oude“ naties slechts zeer gedeeltelijk kon benut worden. Volgend lijstje, dat — helaas — wesprenkend is, geeft het percentage aan voor hewek de totale voortbrengingsmogelijkheden der geïnterdende landen in 1934 in gebruik waren.

Men ziet dat er daarin veel landen voorkomen die met moeite, gedurende bedoeld jaar, iets meer dan de helft hunner nijverheidsuitrusting werkstellig konden houden.

Polen	53	Oostenrijk	61
België	56	Frankrijk	62
Ver. Staten ..	58	Italië	68
Kanada	58	Duitschland ..	73
Techo-Slow ..	59	Gr. Britannië ..	78

En nu?

Het is onloochenbaar, dat de „jonge“ landen meer en meer voorsprong op de „oude“ nemen, en dus voor deze laatste een stijgend gevaar verpersoonlijken. Wat daartoe besluiten? Met Wagenfuhr denken wij dat de toestand ver van rooskleurig is, maar dat hij nochtans ook niet totaal pessimistisch moet beoordeeld worden. Buitensporische hoop op een stevig offensief van wege de „oude“ landen mogen wij stellig ook niet koesteren.

De twee lichtbakken, die de traditionele nijverheidslanden op dezen weg leiden kunnen, blijken te zijn: 1) de handhaving van de kwaliteit hunner goederen. Want in de „jonge“ landen laten de meeste fabrieken roe erg veel in dit opzicht, te wenschen over, en zulks zal wel nog wat jaren duren. 2) het feit dat de produktie per inwoner bij vele volkeren nog zeer gering is in vergelijking tot wat door de „oude“ industrielanden bereikt werd. Onderstaende gegevens illustreren de toestand in de landen die wij hier behandelen, in Belg. fr. uitgedrukt, de produktie per hoofd in 1934:

Ver. Staten v. N. Amerika	21.800
Groot Britannië	19.400
Duitschland	13.700
Frankrijk	11.900
Rusland	6.200
Japan	2.800
Romenië	1.600

Arbeiders-militieleden houden streng de wacht in de straten van Barcelona. Een soort barrikade, die het verkeer niet belet, maar de controle der auto's en rijtuigen mogelijk maakt, werd op al de groote boulevards en in de groote straten aangelegd. Bovenstaande foto werd om 9 uur 's avonds door onzen medewerker opgenomen. (Foto van een onzer medewerkers ter plaats).

Tendentieuze beurskronieken - Het nieuwe statuut van de Banque de France

De strekking van de Brusselsche effectenmarkt is in de afgelopen weken gedrukt gebleven onder den invloed van de gebeurtenissen in Spanje en van de internationale spanning die bij tusschenpoozen een kritisch hoogtepunt bereikte.

Wanneer men echter de beursbedrijvheid van de voornaamste internationale markten vergelijkt, dan komt men tot de vaststelling dat de Brusselsche effectenbeurs meer zwakheid aan de dag heeft gelegd dan welke andere plaats ook. Parijs uitzonderend. Ziehier overigens enkele cijfers die deze vaststelling onderlijnen:

	Beursindex op 31/12/35	Beursindex op 12/8/36
Brussel	100	98,25
New-York:		
Nijverheids-waarden	144	169
Spoorwegen	40,80	55,45
Uitbatalingen van openbaar nut	29,60	35,45
Londen	544	548
Amsterdam	788	840
Parijs	34,9	30,92

Zooda men ziet is het gezamenlijk index voor Brussel onder dit einde 1935 gedaald. Dit baart des te meer verwondering daar men er zich nochtans beroepen kan op gunstige economische factoren, die dagelijks nog worden belicht bij de publikatie van winstbalansen.

Het is niet uitgesloten dat de beurs van Brussel nog in zekere mate beïnvloed blijft door de tendenz van deze van Parijs, die in het teken staat van de economische en financiële moeilijkheden waarin de Fransche natie verkeert.

Ons inzien is de gedrukktheid die de Brusselsche beurs kenmerkt, veelteer het gevolg van de neutraliteit en de houding aangenomen in tal van beurskronieken, waar een ernstige en objectieve informatie aangaande de financiële en economische toestand, die het beurspubliek noodzakelijk kermis moeten interesseren en leiden, de plaats heeft geruimd voor tendentieuze polemieken met politiek karakter.

Zoo zag men voor enkele weken in zekere financiële bladen en blaadjes een offensief losbreken tegen de sociale aanpassingen in België die „niet minder dan de dood voor onze economie betekenden“. Alle mogelijke en onmogelijke argumenten werden hiervoor in het geld gebracht en toen dit alles nutteloos was gebleken, werd de jongste sociale wetten gestemd waren... werd met schaamteloos cynisme de wijzer weer op optimisme gezet. Wat niet belet dat de milieu's zich naderhand gaan verwonderen over de vreesachtigheid en de afzijdigheid van de beursbezoekers, waaraan hun kampanjes in de eerste plaats schuld dragen.

Thans weer hebben de gebeurtenissen in Spanje aanleiding gegeven tot een nieuwe hetze. Onnoodig u te zeggen dat de financiële middelen de „regeren“ der arbeiders in het algemeen niet in het hart dragen. De Spaansche rebellen, die nochtans de revolutie hebben ontketend, genieten de volle sympathie; er wordt omzeggens gewed op hun overwinning en de psychose is reeds zoo diep gedrongen dat de suksessen of de nederlaag

Het is echter waar dat beurs- en financieelweker in den huidige parastatistaren vorm is nauw verbonden is aan het oot van het kapitalisme. Het is dan ook begrijpelijk dat dit laatste bij zijn pogingen zich niet te onthoudt in de richting van zijn knechten gedient wordt.

DE „BANQUE DE FRANCE“ IS THANS WERKELIJK DE BANK VAN FRANKRIJK GEWORDEN

De stemming in het parlement en in den Senaat van de wettelijke hervorming van de „Banque de France“ heeft een eerste en belangrijke bres geschooten in de macht van de zoogezegde „tweehonderd families“. Men weet inderdaad dat lange jaren de Banque de France beheerd werd door een feodalist, gevormd door enkele vertegenwoordigers van het groot-kapitaal en de zwaar-industrie, die door het machtig wapen van het krediet totaal het Fransche economisch en politiek onafhankelijk zaken werden eerste plaats werden hier eigen belang gediend en de zaken bevoordeld van dezen die zich tam aan de politieke wilkekeur van den „staet in den staat“ onderwierpen terwijl andere onafhankelijke zaken werden gekleiderd en gesaboteerd. Hierbij kwamen 's lands belangen gansch op den achtergrond te staan. Aan dezen onduidelijke toestand een einde maken, was dan ook een der voornaamste programapunten van het Volksfront.

DE DRAAGWIJDTE VAN DE HERVORMING

De bedoelde wet heeft de Banque de France aan het bestendig bestaan van de rijkste families van Frankrijk onttrokken door volgende wijzigingen aan de statutaire bepalingen:

1) Voortaan worden aan alle aandeelhouders van de Banque de France, op de algemeene vergadering gelijke rechten toegekend.

2) In de plaats van de „regenten“, tot nog toe uitsluitend de vertegenwoordigers van de plutocratie, treedt een algemeen raad die is samengesteld uit vertegenwoordigers van de openbare machten en van de verschillende economische belangen van Frankrijk.

Zoo zijn van de 20 mandaten 12 toegekend aan lichamen rechtsbreks ahangend van den staat (sparks, ministerie departementen, enz.); zeten verder in den raad de vertegenwoordigers van de arbeiderssyndikaten, van de kooperende, de landbouwers, industrieelen, kleine bedrijven, handelaars en kleinhandelaars. Zelfs aan het personeel van de Banque de France werd een mandaat toegekend. Op voorstel van den Senaat krijgen de „regeren“ vanden geen vertegenwoordigers van de plutocratie, wie het verboden is, tot 3 jaar na ontslagneming, een mandaat te bekleden in om het even welke financiële of industriele instelling.

Het spreekt vanzelf dat in de middens van de Fransche plutocratie dezen slag zeer zwaar wordt gevoeld.

DE ONRUST IN PALESTINA

BESLUITEN DER JOODSCHE WETGEVENDE VERGADERING

De Joodsche wetgevende vergadering heeft besloten, een delegatie naar den hoogen kommissaris te zenden, om de wenschen der Joodsche bevolking voor te leggen.

Voor is een resolutie aangenomen tegen iedere stopzetting der inwijking. Tot de Arabische bevolking zal een oproep worden gericht om vrede te sluiten, waarbij echter uiting zal worden gegeven aan den wensch van het Joodsche volk, zijn nationale haardstede weder op te bouwen.

EEN AANTAL INCIDENTEN

Er zijn weer ongeregtigheden voorgevallen, waarbij eenige dooden te betreuren zijn. Het treinverkeer is op verschillende plaatsen gestaakt.

Een uit Duitschland afkomstige auto, waarin een gezelschap Duitschers van Jeruzalem naar Jaffa reed, heeft een incident veroorzaakt. De auto was n.l. voorzien van een hakenkruisvlag, waarin de Joden een provocatie zagen. Onderweg hebben onbekend gekleed personen de Duitse auto beschoten. Persoonlijke ongelukken deden zich niet voor, wel werd eenige schade aangericht.

Een niet-aanvalspakt tusschen Japan en Rusland!

De vroegere Japansche ambassadeur te Moskou, Ohta, die op het oogenblik met verlof te Tokio vertoef, heeft in een vergadering van voorstaande ambtenaren van het ministerie van Buitenlandse Zaken de betrekkingen met de Sowjet-Unie besproken. Hij achtte het nuttig, dat de Russische voorstellen tot een niet-aanvalspakt bleven wettig overweging worden genomen. Vooropgesteld dat Rusland treedt in de Japansche voorstellen om de Sowjet-Russische troepen aan de grens van Mantsjoekwo terug te trekken.

Na het vertrek van generaal Gamelin uit Polen

De geruchten, dat de chef van den Roemeenschen generaal staf, Samsonovici, binnenkort een bezoek aan Polen zal brengen, worden te Warschau bevestigd.

In de eerste helft van September zal de inspecteur-generaal van het leger, Rydz-Smigly, het bezoek van generaal Gamelin beantwoorden. Onmiddellijk na zijn terugkeer uit Parijs wordt Samsonovici dan te Warschau verwacht, waar hij de gast van den chef van den Poolischen generaal staf, Stachiewicz, zal zijn.

De h. Labeyrie, gouverneur van de Banque de France, heeft voor het eerst den nieuwen regentenraad bijeengeroepen, waarin talrijke technici, vertegenwoordigers van het Volksfront, hebben plaats genomen. Uiterst links bemerkt men Jouhaux, sekretaris van de C. G. T., eveneens tot regent benoemd.

De opstandelingen in zekere mate de beursdendenz gaan maken.

Het is een feit dat de „zilverre speculanten“ elke beroering welkom heeten en deze zelfs noodig hebben om geld te maken, om het even of de gebeurtenissen stemmen tot optimisme of pessimisme. Deze beroering biedt de gelegenheid het beurspubliek te exploiteeren, hetzij door het aan opgedreven prijzen te doen koopen of in paniek-voorwaarden te doen verkoopen.

Dat thans een overwinning van de „militairen der orde“ aangekondigd wordt, is dat een reden tot optimisme wanneer men in aanmerking neemt dat de bloedige avontuur de Spaansche economie ten gronde richt.

Het zou overigens niet de eerste maal zijn dat die financie-profeten zich vergissen. Dat zullen duizenden geldbeleggers, die er destijds een groot deel hunne spaarcenten bij inschoten, wel getuigen, nietwaar?

Andere kroniekers gaan nog een stap verder en stellen den bloedigen strijd in Spanje in het teken van een waarschuwing wat België te wachten staat moesten de „rooden“ hier de baas worden: de ruine voor spaarders, renten- en aandeelhouders!

Het is met dergelijke naïeve en dwaze argumenten dat het publiek voorgelicht wordt.

Of ditzelfde zich nog zoo gemakkelijk als destijds zal laten beïnvloeden is een andere kwestie. De zware verliezen, die het nog aan den lijve voelt, herinneren inderdaad nog steeds aan de financiële en economische bekwaamheid van de anti-socialen en reaktionairen, die toen het bewind voerden.

Daarbij heeft het kunnen nagaan dat de effectenbeurs tot beëindiging is gekomen, dat de kwoteringen, zo diepelijk aangetast door een woeste speculatie zich hebben hersteld precies sinds in België de rooden in de regering zijn getreden en met hun opvattingen 's lands economie weer gezond hebben gemaakt.

Kortom, meer technische en objectieve kronieken in plaats van vulgaire politieke manoeuvres, zouden beter de financiële bedrijvigheid op de effectenbeurs dienen.

Bij zijn afreden heeft de voorzitter van den ouden regentenraad ook een blijk van zijn „patriotisme“ (?) gegeven door in het openbaar vrouwen tegenover de regeringsmaatregelen te zaaen.

LEEMTEN

Het heeft zeker niet gezegd dat de economische expansie door de regering Blum nagestreefd, in overwegende mate afhankelijk is van een ruimer kredietpolitiek, door de Banque de France te luiden.

Op dit gebied dient de aandacht te worden vestigd op het sabotage-manoeuvre dat uitskeusd door den Senaat werd uitgevoerd. Het regeringsontwerp voorgedragen door de Senaat, dat de diskonto-verhandelingen betreft, deze politiek door de Senaat niet echter te verkrijgen dat elk initiatief door een wet moet bevestigd worden, en wordt aan een regering, die het goed meent, vrijheid van handelen geweigerd, die langs jaren aan de vertegenwoordigers van de „200 families“ werd toegekend.

Jacob Picqué 86 jaar!

Een pionier aan de beurt

Strijders van het eerste uur telt onze partij er niet veel meer. Toch zijn er nog, die van het begin af rondom onze vriend Edward Ansele hebben gestaan. Wanneer deze voor een maand zijn 86ste verjaardag vierde en hij als voor 50 jaar een gedenkwaardige uitdrukking hadden wij het geluk een dergelijke kampioenen te kunnen begroeten. We vernemen den vriend Jacob Picqué, beter gekend als 'Tsoakske'.

Onze kameraad 'Tsoakske' wordt op heden, 20 Oogst, 86 jaar, waarvoor wij hem van harte feliciteren.

Picqué geniet nog steeds van een blakende gezondheid, loopt er glorieus, zijn oogen zien scherp... hij kan een mag op Belofte toren zien zitten!

Wij hebben bij een ontmoeting de gelegenheid te baat genomen om 'Tsoakske' wat te laten vertellen. En hij deed het volgaarne.

Vooraf zegde hij ons dat hij dus op 20 Oogst 86 jaar werd en dat hij sedert 60 jaar lid is van de Soc. Katoenbewerksvereniging. (De juiste datum is: 4 juli 1876).

KIND VAN DE WERKERS-ARISTOKRATIE

Het zal omzeggens overbodig zijn aan te merken dat onze vriend 'Tsoakske' een spruit is van de werkersaristokratie.

Zijn vader was spinner, zijn moeder kantwerkster. Hij was de jongste van 10 kinderen en moest op 11-jarigen ouderdom naar de fabriek.

Er wilde een traan in de oogen van onze prachtige lezer, toen hij over zijn moeder sprak. Tijdens de cholera-epidemie van 1847 had ze in 4 dagen tijd 3 kinderen verloren. Zij was weduwe gebleven met 3 kinderen van de 10 die eens in leven waren. En op 11-jarigen leeftijd moest hij naar de fabriek. 'Ik was nog een van de goeden, onder de velen die van 6, 7, 8 jaar aan 't werk moesten', voegde 'Tsoakske' er aan toe.

'Tsoakske' werd monteerd in de spinnerij, werkte van 's morgens 6 tot 12 uur en van 1 tot 9 uur. En dan had hij 5 à 6 stuivers (1 stuiver: 9 centimes) verdien.

Na in een tweetal fabrieken te hebben gewerkt kwam hij in 1883 in de Grabsfabriek, waar hij meer dan een halve eeuw heeft gewerkt.

DE EERSTE JAREN VAN STRIID

'Tsoakske' heeft vele stakingen meegemaakt en meegemaakt. Dit spreekt al vanzelf. In 1885-1886 zijn hij en zijn makkers gedurende 14 weken in staking geweest, dit omdat een spijster op onrechtvaardige wijze was afgedankt geworden.

Met grooten eerbied spreekt de vriend Picqué over zijn eerdere lang overleden oud-strijdgenoot Richard Dinaut, die reeds voor 1876 bij de Katoenbewerksvereniging was verenigd. 'Het Duitsche kwam er bij evenals de onophoudende moeilijkheden die bestuurden en leden te overwinnen hadden.'

'Ging niet gemakkelijk', vertelde 'Tsoakske'. Niet alleen met de patroons, maar met familieleden, gepu, moedwilligen en onbewuste werkmakkers hadden we af te rekenen. Men moest een taai en hard werken. En dan hadden wij...

Een der vele anekdotes: 'De Verborgenen des Volks', van Eug. Sue, werden in wettelijke afleveringen uitgegeven. Ze werden druk gekocht. Maar het was voldoende dat een spion gezien had dat een aflevering...

NAAR DEINZE!

Zondag 23 Oogst is het een groot strijdfeest te Deinze waar de vakbond voor de moedige stakers een overwinning heeft behaald.

Al de Gentse arbeiders die Zondag vrij zijnde en zelf meegedeeld hebben in de groten syndikalen strijd van voor enkele weken, zullen er aan houden met onze sympathieke Deinzezen vrienden op te marcheren, in den grooten stoet welke te 2 uur aanvangt, met aan den kop een flink Gentisch muziekkorps.

MET DEN TREIN: De vrienden, welke met den trein gaan, nemen tijdig een week-end. Prijs: 6 fr.

MET DE FIETS: Van verschillende wijkclubs werd gevraagd om gezamenlijk met de fiets op te rijden. Het partijsekretariaat geeft daar gevolg aan.

We komen samen te 12 1/2 uur aan 't lokaal 'Vrijheid door Broederschap', Zwinaardsteenvest (Heuvelpoort) en vertrekken stipt te 1 uur.

Bijgevolg worden al de wijkclubs verzocht daar met hun fietsers tijdig tegenwoordig te zijn.

Vrouwen en mannen van Gent, in massa naar Deinze!

Het partijbestuur.

LEERT VREEMDE TALEN!

Provinciaal Handels- en Taalinstituut

25a, Savenstraat, 25b, GENT

houdt er eigen methodes op na vrucht van jarenlange ondervinding

Volgt een proefles! Heropening: 13-14 September

508-6

B. W. P. ARRONDISSEMENT GENT - EERLOO

AAN AL DE SOC. VROUWENGROEPEN!

Meer dan ooit dienen de socialistische vrouwen dit jaar hun aandacht te schenken aan onze jaarlijksche

Arrondissements-vrouwendag

die dit jaar gehouden wordt op

Zondag 27 September te WAARSCHOOT

Zooval de internationale als de binnenlandse toestanden, zoowel deze buiten als binnen de partij, vergen meer en meer de medewerking, de hulp van iedere bewuste vrouw.

Gezinnen! Hoort met ons spreken over:

1. De politieke en burgerrechten der vrouw;

DE ROL DIE DE ANTI-SOCIALISTEN TE SPELEN HADDEN

Over politieke strijd van latere dagen sprekend, vertelde Picqué een onderhoud dat de werkersafvaardigden met M. Delanier der Grabsfabriek hadden, om het inzicht te kennen te geven in staking te willen gaan en verovering van het Algemeen Kiesrecht.

'Het was Gust Haec, wever, die de woordvoerder was', aldus vriend Picqué. 'Hij legde uiteen waarom het personeel liever had stil te leggen dan voort te werken. Het ging om een heilig politiek recht.'

'Er werd gesproken', M. Delanier vroeg op zeker oogenblik aan den voorzitter der anti-socialistische wevers, Leo Brugeman, wat hij er over dacht. Het antwoord was dat de anti-socialistische werkliden voorstanders waren van het Alg. Kiesrecht en dat ook den arbeider zouden neerleggen. De beraal afvaardigde legde dezelfde verklaring af. En de fabriek liep weldra ledig.

Intusschen had er zich een ander feit voorgedaan. De leider der anti-socialisten, paraplui Verhaegen, had affiches laten uitplakken die anti-socialistische werkliden aanzetten zich niet solidair te verklaren met de beweging voor het A. K.

'Dit heerschap is de schuld geweest van veel onheil en oneenigheid onder de Gentse werkers', besloot onze vriend Picqué.

En dan vertelde onze 86-jarige, die een wonderbaar helder geheugen heeft en dit alles vertelt alsof het enkel van gisteren geleden is, over de 'Ziekbeurs Em. Moysen', die in dien tijd in de Salvatorstraat was gevestigd en waarvan Victor Deock voorzitter was.

Hijzelf 'Tsoakske', was bestuurder van de katoenbewerksvereniging tijdens zondagse. Dit bracht hem en zijn makkers, die denzelfden dienst deden, nog geen 5 fr. per maand op, zulks om een lang de wijken te doorlopen. Later werd vriend Picqué, op aanzoon van Jan Pancoek, bestuurder der samenwerking 'Vooruit'.

Onze vriend 'Tsoakske' was van invloed bij zijn werkgelzen. Zulks is des te gemakkelijker begrijpelijk, daar hij een goed leerling der officiële school is geweest waar hij het 6e studiejaar uitdeed, later de zondagschool volgde en dus meer geleerd was dan het meerendeel zijner werkgelzen en strijdgenooten.

Hij is steeds een getrouwe lezer van 'De Werker' geweest, dien hij kocht bij De Roos, verkoopt die later door 'Bedje' (hierna is natuurlijk Edward Ansele bedoeld), werd gedaan.

In 1913 is Jacob Picqué op pensioen gegaan. Nog steeds is hij een getrouw partijgenoot, die de jongeren van zijn opgedane ondervindingen en in zijn gevallen over de juiste raadsman.

We zijn gelukkig hem ter gelegenheid van zijn 86e verjaardag hartelijk te kunnen feliciteren, met een heel jaer vol gezondheid, lovenswaardige en hem in naam der Partij dankzeggende voor wat hij heeft gedaan, hem aan onze jongeren, tot voorbeeld stellende Jacob Picqué, de Partij is fier op u!

BLAD 'VOORUIT'.

Een woordje tot onze socialistische ouders

II

We willen nochtans niet sluiten zonder nadruk te leggen op de iugens die de klerikalen opzettelijk leeren. Dat de socialistische gesynclisten de onderwijzers hun programma bespreken in hun kringen en vergaderingen is maar logisch.

Maar, dat zij in de onzijdige scholen hun 'vergiftige' gedachten aan het opgezien zijn, is een grove leugen. We noemen het waarlijk GEMEEN wetens en wilens ZIJN EIGEN DADEN op een ander te laden.

De soc. onderwijzers hebben te veel eerbied voor het kind van eenieder en voor de onzijdige school om misbruik van hun ambt te maken.

Kent het blad een enkel voorbeeld van overtreding? Het weet, dat het niets zal kunnen naar voren brengen en toch durft het zulke zaken neerpennen!

'La Libre Belgique' schreef destijds ook iets dergelijks, maar kwam weer op de sokken af!

'Indien de onderwijzers zich op school niet op heeterdaad van soc. propaganda laten nemen, dan verdienen ze ten minste toch er van verdacht te worden.'

En al deze verdachtmakingen om onze oft. scholen niet te halen en de andersdenkenden te bekampen!

Daarom, geachte ouders, de openbare onderwijsinstellingen gekozen, waarvan het personeel den eed heeft afgelegd en getrouw is aan zijn woord.

Uw kinderen niet toevertrouwen aan scholen, waarvan het personeel buigen moet volgens den wil van een komiteit, dat vooral kiesbelangen in het oog heeft.

En gij, klerikalen, weest logisch met u zelf: bezwaardert voort de andersdenkenden maar WEERT tevens uit uw scholen hun kinderen, die in zich de kiemen dragen van vergiftigde gedachten!

Het gaat niet op, de ouders met sluk te begooien en hun kinderen school te likken!!!

F. S. S.

UIT GROOT-GENT

HET KLERIKAAL FASCISME IN SPANJE WIL NAAR HET VOORBEELD VAN HITLER, MUSSOLINI EN DEN GODVRECHTIGEN DOLLFUSS, DE DEMOKRATIE WURGEN.

EEN EERESALUUT VOOR DE MOEDIGE SPAANSCH VROUWEN EN MANNEN DIE TEGEN DIE KLERIKALE BEULEN VOOR HUN VRIJHEID VECHEEN!

Arbeiders en demokraten van Gent, betuigt uw solidariteit en kameraadschap voor de Spaansche vrijheidskämpers, komt heden Donderdag, te 7.30 u., naar de

GROOTE OPENBARE MEETING

in de Handelsbeurs, Kouter.

SPREKERS:

GUST BALTHAZAR
Volksvertegenwoordiger

LOUIS DE BROUCKERE
Voorzitter der Soc. Internationale

CORNELIS MERTENS
Algem. sekretaris der Syndikale Kommissie in België

DEUREN OPEN TE 7 UUR.

ZITPLAATSEN IN DE ZAAL

DAGKLAPPER

VOOR HEDEN

Kinema's

VOORUIT: Een rare vogel (met Max Darley en Pierre Brasseur).

MAJESTIC: Code Secret (met W. Powell en Ros. Russell) geen kind.

REX: Les Nouvelles Aventures de Tarzan en Le Secret de Polichinelle (met Raimu en Fr. Rosay).

SELECT: Jérôme Perrou, de vrolijke oproermaker der Hallen (met Milton).

CAPITOLE: Tarass Boulba (met Harry Baur en Dan. Darieux).

SAVOY: Le Maître de Forges (met Gaby Morlay en Henri Rollan).

ACTUAL: Levy & Co (met Luc. Barroux en Marie Glory). - 40 wereldreportages.

Stadsnieuws

AUTOREIS DER SOC. ACCORDEONISTEN

Het bestuur der soc. Accordeonisten heeft het genootschap zijn leden een eendaagse reis aan te bieden ter gelegenheid van zijn 25-jarig bestaan.

De reis zal plaats hebben per autobus op Zondag 30 Aug. a.s. vertrek aan 'Ons Huis', te 5.30 u. over Hoeylaert-Ouignes-Gembloers-Namen-Ottel-Maasboorden-Dinant-Bayardots-Ansele-Gendron-Lesbois-tertoir tot Hout, terug te 10 uur. Niet-leden kunnen de reis medemaken aan den gunstprijs van 45 fr. te betalen bij inschrijving bij de kongerke in 'Ons Huis', Vrijdagsmarkt.

Het bestuur.

Verbrand door de zon!

PURLOIN

verzoekt en geneest

Dops 4 en 7a in alle Apotheken.

IN MINARDSCHOUWBURG

Te rekenen van Zaterdag 22 Oogst en volgende dagen: 'Zaterdag 22 Oogst' van Schreier van Daele. De grootste sensatie van 1936. De triomf van den lach-tooneelen die lang in het heugen zullen blijven! Liederen, die gauw door heel Vlaanderen zullen zongen worden! Muziek van de H.H. Richard Lapage, M. Merck en Richard Van Damme. Balletten van Mary Brouillard, van den Kon. Vl. Schouwburg van Gent.

De kas is open.

BERICHT AAN DE SPAARDERS DER S. M. VOORUIT NR. 1

De spaarders met spaarboekje, dragende Serie A tot en met T, worden vriendelijk verzocht zich aan te bieden aan de spaarkas, Vrijdagsmarkt, 8, alhier, 's morgens van 8.30 tot 11.30 u., 's namiddags van 2.30 tot 6 uur, voorzien van hun spaarboekje en de eenheidscheques, voor aflevering van het nieuw materiaal (spaarboek en tijds).

HET BEHEER.

BOTSING

Op den hoek der Kasteel- en Heirnislanen had een botsing plaats tussen een tramrijtuig en de auto gevoerd door Verhege Maurice, 29 jaar, wonende Trekweg, Mariakerke. Slechts stofelijke schade.

HEBT GIJ AL DE NIEUWE WONDERBARE VERSIERING EN VERLICHTING VAN HET

AZALEAPALACE

GEZIEN?

ZON- en FEESTDAGEN

GALABAL

2 zalen - 3 orkesten

INGANG: 2.- FR.

EINDE SEIZOEN 1936

DE ZWARTE LIEFVROUW

het grootste kledermagazijn voor Heeren en Kinderen

ZUIVELBRUG, 7, GENT (brug aan 't Groot Kanon)

doet, dit jaar ook een EINDE SEIZOENVERKOOP

10 % in geld wordt U teruggegeven op de aangekondigde prijzen, na uw aankoop. Profiteer gedurende Augustus van dit aanbod - Geen hulphuizen - Tel. 12927.

Bijzonder ingericht voor schoon maatwerk.

7150

DE HUISVROUW DIE HAAR KOFFIE

Hij doorkruiste land en zee Maar nooit zou hij een tocht beginnen Zonder Betekelaar's bitterpe.

601-6

EEN WELGELUKTE VLAAMSCHE FOOR

De Vlaamse Foort ingericht door het Eerste Schoolcomité in den 'Ouders- en Vriendenbond' van de stadsschool Lourdesstraat, is ten beste gelukt.

Honderden verdedigers van het Officieel Onderwijs hadden er aan gehouden een bezoek aan de Foort te brengen en dan ook daardoor hun sympathie te betuigen voor de noeste werkers van den school van den 'Oudersbond' geschied.

Een dank gaat aan al diegenen die medegehoopen hebben om de Foort een schoone uitdaging te geven en een dank gaat ook aan al de artiesten die de Foort van muziek en koor in het kabareet de bezoekers hebben vermaakt en aangename uren lieten doorbrengen.

En nu vooruit voor de propaganda der school Lourdesstraat.

De verdedigers van het officieel onderwijs hebben reeds hun gal uitgespuugd tegenover de onzijdige school, de eenige waar alle denkwijzen geëerbiedigd worden.

Aan ons met schrift en woord de ouders aan te zetten hun kinderen naar de officiële school te sturen.

Op 1 September moeten wij de vruchten onder propaganda plukken. Verdedigers van het officieel onderwijs, zonder draien aan het werk.

7150

La Prévoyance Sociale

31, Luchtscheepvaarthof, Brussel

tegen 30 % burgerlijke verantwoordelijkheid tot een bedrag van 50.000 fr., voor de schade die hij aan derden zou kunnen berokkenen, dit mits een jaarlijksche premie van 100 fr. net en tevens de uitkomstende 'Individuele Verzekering' onderschrijven, om zich te beschermen tegen de gevolgen van ongevallen en zelfschade van 100 fr. net en tevens de uitkomstende jaarlijkse premie van 30 fr., welke hem waarborgt.

20.000 fr. in geval van doodelijke afloop.

20.000 fr. in geval van blijvende volledige invaliditeit.

10 fr. per dag in geval van tijdelijke werkloosheidsaanspraak.

WEGBRUG VAN ZELZATE

Er wordt ter kennis gebracht van de belanghebbenden dat, ingevolge de bepalingen van artikel 30 van het Algemeen reglement betreffende de politien van de scheepvaart, en ten einde de uitvoering toe te laten van herstellingswerken aan de wegrug van Zelzate, op het kanaal van Gent naar Ternuizen, op 25 en 26 Oogst 1936 voor de scheepvaart gedurende den dag zal geopend worden op de volgende uren, ledemaal voor een gemiddelden duur van 30 minuten.

Te 6 uur: 7.45 uur: 9.30 uur: 11.15 uur: 14.00 uur: 16.15 uur: 18.30 uur: 20.30 uur.

Voor deze opening wordt voorrang aan opvarende zeeschepen.

Gedurende de nacht blijft de brug open. Vanaf een half uur voor tot een half uur na hooge tijl te Ternuizen (Belgische tijl), indien deze hooge tijl plaats grijpt tusschen 22.30 uur en 4 u. Voor de opening wordt voorrang gegeven aan afvarende schepen.

Afvarende sleepschepen moeten hun ledige schepen gekoppeld hebben.

Voor wat de binnenscheepvaart betreft wordt voorrang van doorvaart verleend aan de opvarende schepen.

TS HOOR

Schoone Hulzen, 7 plaatsen, groote koel. 45 fr. per week. Appartemen: 6 pl. vanaf 25 fr. per week. Zichtbaan: 2 pl. vanaf 15 fr. per week. Zwijnsteenweg, terminus tram 5.

BEIAARD VAN HET BELFORT

Koncert van Zaterdag 22 Augustus 1936, te 9 uur 's avonds door den heer R. Dierick, stadsbelleidster.

1. Calibre melodie, Rubinstein. - 2. D'Amor Primitivo, Ed. Grieg. - 3. Au Couvent, Borodine. - 4. Petite Valse, Grieg. - 5. Valse Etrange, Sibelius. - 6. Aria's uit Werther, Massenet. - 7. Aria's uit Carmen, Bizet. - 8. Aria's uit Louise, Charpentier.

VEERKRACHT

ESSO, de superbrandstof, geeft nieuwe veerkracht aan uw auto. Vraag dus voor de opening, wordt voorrang aan opvarende zeeschepen.

8940-25

Leest en verspreidt

VOORUIT

HET REIZIGERSVERKEER GEDURENDE DE LAATSTE DAGEN IN GENT- ST-PIETERS

Het reizigersverkeer in de St. Pieters-statie, gedurende de dagen van Vrijdag, Zaterdag en Zondag 19, naar de kust, heeft een rekord bereikt.

Op Vrijdag 19 Oogst, boden 500 treinen komende van Oostende naar Brussel, door de st. Pieters-st. Pieters en 400 treinen vertrekende uit Brussel in de richting van Brugge.

Den Zaterdag 19 Oogst, telde men 457 treinen uit Oostende door Gent-Sint-Pieters, naar Brussel, en 306 treinen van Brugge door de st. Pieters-st. Pieters boden in de richting van Brussel en 336 in de richting van Brugge.

De beweging was dus Vrijdag het grootst, daar dien dag ook de koopvaerdsreizen boden, die op feestdagen niet rijden.

Uit Gent-St. Pieters zijn Vrijdag, 14 Oogst, 3660 reizigers vertrokken; Zaterdag 15 Oogst, 12.800 reizigers en Zondag 16 Oogst, 7.900 reizigers.

In Gent-St. Pieters zijn aangekomen, Vrijdag 14 Oogst, 3.660 reizigers; Zaterdag 15 Oogst, 12.800 reizigers en Zondag 16 Oogst, 13.700 reizigers.

Voorname cijfers geven een gedachtenbeeld van de beweging die hier plaats heeft. De reizigers, die de dagen van Vrijdag, Zaterdag en Zondag 19 Oogst, telde men 457 treinen uit Oostende door Gent-Sint-Pieters, naar Brussel, en 306 treinen van Brugge door de st. Pieters-st. Pieters boden in de richting van Brussel en 336 in de richting van Brugge.

De beweging was dus Vrijdag het grootst, daar dien dag ook de koopvaerdsreizen boden, die op feestdagen niet rijden.

Uit Gent-St. Pieters zijn Vrijdag, 14 Oogst, 3660 reizigers vertrokken; Zaterdag 15 Oogst, 12.800 reizigers en Zondag 16 Oogst, 7.900 reizigers.

In Gent-St. Pieters zijn aangekomen, Vrijdag 14 Oogst, 3.660 reizigers; Zaterdag 15 Oogst, 12.800 reizigers en Zondag 16 Oogst, 13.700 reizigers.

Voorname cijfers geven een gedachtenbeeld van de beweging die hier plaats heeft. De reizigers, die de dagen van Vrijdag, Zaterdag en Zondag 19 Oogst, telde men 457 treinen uit Oostende door Gent-Sint-Pieters, naar Brussel, en 306 treinen van Brugge door de st. Pieters-st. Pieters boden in de richting van Brussel en 336 in de richting van Brugge.

De beweging was dus Vrijdag het grootst, daar dien dag ook de koopvaerdsreizen boden, die op feestdagen niet rijden.

Uit Gent-St. Pieters zijn Vrijdag, 14 Oogst, 3660 reizigers vertrokken; Zaterdag 15 Oogst, 12.800 reizigers en Zondag 16 Oogst, 7.900 reizigers.

In Gent-St. Pieters zijn aangekomen, Vrijdag 14 Oogst, 3.660 reizigers; Zaterdag 15 Oogst, 12.800 reizigers en Zondag 16 Oogst, 13.700 reizigers.

Voorname cijfers geven een gedachtenbeeld van de beweging die hier plaats heeft. De reizigers, die de dagen van Vrijdag, Zaterdag en Zondag 19 Oogst, telde men 457 treinen uit Oostende door Gent-Sint-Pieters, naar Brussel, en 306 treinen van Brugge door de st. Pieters-st. Pieters boden in de richting van Brussel en 336 in de richting van Brugge.

De beweging was dus Vrijdag het grootst, daar dien dag ook de koopvaerdsreizen boden, die op feestdagen niet rijden.

